

Informatie over project Dwang en drang GGZ Nederland

Doel: dwang en drang terugdringen via cultuurverandering

Het doel van het project Dwang en drang dat in 2006 van start ging is om tot eind 2008 de separaties in de ggz met 10% per jaar te verminderen. Het in gang zetten van een cultuurverandering rond het toepassen van dwang en drangmaatregelen vormt de belangrijkste pijler onder het project. Het gaat daarbij om een verandering van het beheersen van situaties naar het voorkomen van escalaties. In dit veranderingstraject werkt GGZ Nederland samen met cliënten en familievertegenwoordigers uit het Landelijk Platform GGZ.

De volgende middelen en interventies worden ingezet:

- Deskundigheidsbevorderingen voor medewerkers
- Veranderingen in de organisatie van het primaire proces
- Preventieve interventies en middelen
- Trainingen
- Extra personeel
- Cliënten- en familieparticipatie
- Alternatieven voor separatie
- Handleidingen/richtlijnen
- Toolkits (combinaties van bovengenoemde interventies)

Resultaat: aantal en duur dwang- en drangmaatregelen neemt af

In 2005 werden in Nederland 7.859 dwangtoepassingen geregistreerd (IGZ). In 2007 waren dit er 6.916. Dit is een afname van iets meer dan 10%, terwijl er in deze periode meer gedwongen opnames hebben plaatsgevonden. In dit cijfer zijn alle dwangmaatregelen opgenomen (separatie, fixatie, medicatie, vocht en voeding en andere). Veel projecten richten zich op het verminderen van al deze dwangmaatregelen samen.

Om meer zicht te verkrijgen op het aantal toepassingen van dwang en drang en de duur van de maatregel is voor de deelnemende instellingen de ARGUS-dataset ontwikkeld. Elf instellingen registreren bij wijze van pilot via dat systeem. Eind 2008 komen daaruit cijfers beschikbaar. Voorlopige resultaten laten zien dat in ruim 50% van de registrerende afdelingen de *duur* van de separaties is teruggebracht. Het *aantal* separaties neemt minder snel af. (Bron: rapportages Dwang en drang, mei 2008).

Uit alle 42 projecten worden positieve veranderingen gemeld. Men noemt de bewustwording bij medewerkers rond de urgentie van het thema en een duidelijk waarneembare attitudeverandering. We moeten echter wel vaststellen dat de culturomslag, die moet worden gemaakt op afdelingen om te komen tot een blijvende verankering van het beleid om minder te separeren, meer tijd zal gaan kosten dan bij aanvang van het project in 2006 werd verondersteld. Verlenging van de projecten is noodzakelijk om tot een breed verspreide vernieuwde praktijk rond dwang- en drangmaatregelen te komen.

Presentatie resultaten tijdens congres op 11 december 2008

Op 11 december as. organiseert GGZ Nederland een congres waar de resultaten van de projecten worden gepresenteerd. Het congres vormt de start voor de borging van de behaalde resultaten binnen de sector en de voortzetting van de ingezette koers.

Arbeidsmarkt ggz

Arbeidsmarkt: regionale verschillen, toekomstige tekorten

De vraag naar ggz-zorg groeit en dus neemt ook de behoefte aan personeel toe. Landelijk gezien is 20% van de vacatures is de ggz moeilijk vervulbaar. Problemen bij het invullen van vacatures houden dikwijls verband met de specifieke situatie op de regionale arbeidsmarkt. Ook zien wij knelpunten bij kwetsbare afdelingen zoals die voor opname en verblijf.

Zoals voor de hele zorg is voor de ggz in de toekomst een algemeen arbeidsmarktprobleem te verwachten. Voor 2012 wordt een tekort aan verpleegkundigen en verzorgenden verwacht van 2400 tot 4000 personen. De komende jaren ligt de focus sterk op maatregelen die gericht zijn op het vergroten van de instroom en het verlagen van de uitstroom van personeel in de ggz.